

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU

Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ

ZA ROK 2015

Żary, kwiecień 2016

Spis treści

1	Informacje podstawowe o spółkach objętych konsolidacją.....	3
2	Informacje podstawowe o spółkach wyłączonych z konsolidacji.....	3
3	Ocena aktualnej i przewidywanej sytuacji Grupy kapitałowej Relpol.....	4
4	Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych i istotnych zdarzeń mających wpływ na działalność grupy kapitałowej.....	5
5	Wybrane wskaźniki oceniające sytuację Grupy kapitałowej.....	14
6	Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	14
7	Opis podstawowych czynników ryzyka i zagrożeń	16
8	Informacja o podstawowych produktach, towarach lub usługach.....	25
7	Informacje o zmianach rynków zbytu oraz odbiorcach, dostawcach osiągniętych, co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem.....	27
8	Informacje o umowach znaczących dla działalności emitenta.....	28
10	Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych emitenta oraz określenie jego głównych inwestycji	29
11	Informacje o transakcjach zawartych z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe.	30
12	Informacje o zaciągniętych kredytach i umowach pożyczek	30
13	Informacje o udzielonych pożyczkach, gwarancjach i poręczeniach	30
14	Emisja papierów wartościowych.....	30
15	Różnice pomiędzy wynikami finansowym wykazanymi w raporcie a wcześniej publikowanymi prognozami	30
16	Zarządzanie zasobami finansowymi.....	30
17	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków	32
18	Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy	32
19	Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników, istotnych dla rozwoju grupy kapitałowej oraz opis perspektyw rozwoju działalności, co najmniej kolejnego kwartału.	32
20	Zmiana podstawowych zasad zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i grupą kapitałową.....	33
22	Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych, wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych władzom podmiotu dominującego.....	33
23	Stan posiadania akcji przez Zarząd i Radę Nadzorczą	33
24	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio i pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy	34
25	Informacje o znanych emitentowi umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy	34
26	Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego	34
27	Inne ważniejsze wydarzenia po dniu bilansowym.....	35
28	Wskazanie istotnych postępowań toczących się przed sądem organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.....	35

1 Informacje podstawowe o spółkach objętych konsolidacją

Nazwa spółki:	Relpol S.A. – jednostka dominująca
Adres:	ul. 11 Listopada 37 68-200 Żary
Telefon	(68) 47 90 800
Faks	(68) 374 38 66
NIP	928-000-70-76
Regon	970010355
Data rejestracji	29.03.1991 Sąd Rejonowy w Zielonej Górze,
Nr KRS	0000088688
Audytor	Deloitte Sp. z o.o. Sp. k w Warszawie
Nr i klasa EKD:	26.11.Z produkcja elementów elektronicznych
Strona Internetowa	WWW.relpol.com.pl
Adres e-mail	relpol@relpol.com.pl

Nazwa spółki:	Relpol Eltim ZAO
Adres:	ul. Szpalernaja 42 Sankt Petersburg
Telefon	(00 7 812) 327 35 99
Faks	(00 7 812) 327 35 99
Nr identyfikacyjny	110556726
Data rejestracji	10.07.1998 r.
Audytor	OOO Kwestor Audit

Nazwa spółki:	Relpol Elektronik Sp. z o.o.
Adres	Pl. Kościelny 5 Mirostowice Dolne
Telefon	68 479 09 24
Nr KRS	0000286460
Data rejestracji	13.08.2007 r.
Audytor	"ACCORD`AB" Biegli Rewidenci Sp. z o.o., Wrocław

Nazwa spółki:	DP Relpol Altera.
Adres	ul. Teatralna 24 wtm. Czerniachow
Telefon	00380413441387
Nr identyfikacyjny	33281483
Data rejestracji	14.07.2005
Audytor	Firma Audytorska „Aktyw-plus”

2 Informacje podstawowe o spółkach wyłączonych z konsolidacji

1. **Relpol M Sp. z o.o.** – spółka zależna z siedzibą w Mińsku. Kapitał zakładowy spółki wynosi 0,3 tys. zł, przychody ze sprzedaży w 2015 r. wyniosły 604 tys. zł, a zysk netto 39 tys. zł. W 2014 roku było to odpowiednio 765 tys. zł przychodów i 51 tys. zł zysku netto. Spółka jest dystrybutorem Relpolu na rynku białoruskim.

2. **Relpol Altera Sp. z o.o.** – spółka zależna z siedzibą w Kijowie. Kapitał zakładowy wynosi 2.525 tys. hrywien. Relpol S.A. posiada w tej spółce 51% udziałów. W 2015. r. przychody ze sprzedaży spółki wyniosły 64,6 tys. zł a zysk netto 3,1 tys. zł. W 2014 r. było to odpowiednio 101,8 tys. zł przychodów i 14,6 tys. zł straty netto.
3. **Relpol France Sp. z o.o.**– spółka w trakcie likwidacji. Likwidacji prowadzona jest wg. prawa francuskiego i trwa dłużej niż jednostka dominująca zakładała. Pomimo oczekiwań Zarządu Relpol S.A. proces ten nie zakończył się w 2015 r. Zarząd jednostki dominującej nie ma wpływu na przebieg procesu likwidacji tej spółki.

Relpol S.A. jest jednostką dominującą w grupie kapitałowej liczącej według stanu na dzień bilansowy 7 spółek, z tego 1 spółka znajdowała się w stanie likwidacji. Sytuacja ta jest aktualna w dniu publikacji niniejszego sprawozdania finansowego.

Relpol nie posiada oddziałów samodzielnie sporządzających sprawozdanie finansowe. Posiada natomiast wydział produkcyjny „Zakład Polon” stanowiący część spółki ale położony poza siedzibą spółki- w Zielonej Górze. Struktura GK zamieszczona została w informacji dodatkowej do sprawozdania.

3 Ocena aktualnej i przewidywanej sytuacji Grupy kapitałowej Relpol

Rok 2015 r. był bardzo korzystny dla działalności grupy kapitałowej. Sprzyjała sytuacja rynkowa w Polsce i w Europie. Nieco gorzej wygląda sytuacja w Rosji, na Białorusi i na Ukrainie, przez co spółki prowadzące tam działalność handlową, za wyjątkiem DP Relpol Altera odnotowały spadek przychodów.

Pomimo utrzymującej się trudnej sytuacji gospodarczej w Rosji, spółka Relpol Eltim radziła sobie stosunkowo dobrze. Przychody ze sprzedaży osiągnięte w 2015 roku, w jej walucie narodowej (RUB) były o 9,5% niższe niż osiągnięte w roku 2014. Spółka rok 2015 zakończyła z zyskiem w wysokości 474 tys. zł i częściowo podzieliła się nim z udziałowcami, wypłacając dywidendę za I półrocze 2015. W 2014 r. zysk netto wyniósł 711 tys. zł i spółka również podzieliła się nim z udziałowcami.

Z perspektywy kolejnego roku można stwierdzić, że utrzymująca się sytuacja polityczna i gospodarcza na Ukrainie nie miała jakoś szczególnie negatywnego wpływu na działalność spółki DP Relpol Altera. Spółka ta prowadzi działalność produkcyjną w obszarze żytomirskim, w północno-środkowej części Ukrainy. Wysoki kurs dolara w 2015 r. miał szczególnie pozytywny wpływ na osiągnięte przez nią wyniki finansowe. DP Relpol Altera jako eksporter usług produkcyjnych stosuje ceny w USD, a koszty ponosi w hrywnach, zatem wzrost kursu dolara poprawił jej marżę i zysk netto. Spółka ta w 2015 roku odnotowała wzrost przychodów i zysku netto. W I kw. 2015 r. Relpol przeniósł na Ukrainę kolejną linię do montażu przekładników przemysłowych nowej serii. Pomimo, że sytuacja na Ukrainie nie skomplikowała dotychczas działalności produkcyjnej i handlowej tamtej spółki, to wciąż wzbudza ona czujność Zarządu jednostki dominującej, który rozważając różne scenariusze jest gotów do podjęcia odpowiednich kroków, w razie gdyby coś tam się zmieniło.

Spółki Relpol M na Białorusi i Relpol Altera na Ukrainie, są spółkami o mniejszym znaczeniu dla działalności grupy kapitałowej. Osiągają niewielkie przychody i niewielkie wyniki netto.

W dobrej sytuacji jest polska spółka Relpol Elektronik, produkująca na zlecenie Relpol S.A. Przychody spółki w 2015 r. wyniosły 3.175 tys. zł a zysk netto 25 tys. zł. W 2014 r. było to odpowiednio 2.900 tys. zł przychodów i 210 tys. zł zysku netto, z którego spółka wypłaciła 160 tys. zł dywidendy.

4 Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych i istotnych zdarzeń mających wpływ na działalność grupy kapitałowej

Podstawowe zdarzenia wpływające na działalność Grupy Kapitałowej w 2015 r. wynikają zarówno z działań podejmowanych przez spółki w celu realizacji własnych strategii, jak i z kształtowania się niezależnego od spółek otoczenia gospodarczego.

w tys. zł			
Podstawowe dane finansowe GK Relpol	2015	2014	Zmiana
Przychody ze sprzedaży	115 226	109 345	5,4%
Zysk brutto ze sprzedaży	27 890	24 955	11,8%
Marża zysku brutto na sprzedaży	24,2%	22,8%	1,4 p.p.
EBIT	10 092	7 541	33,8%
Marża EBIT	8,8%	6,9%	1,9 p.p.
EBITDA	15 459	12 954	19,3%
Marża EBITDA	13,4%	11,8%	1,6 p.p.
Zysk netto	7 837	5 600	39,9%
Marża zysku netto	6,8%	5,1%	1,7 p.p.

W 2015 roku Grupa osiągnęła bardzo dobre wyniki sprzedaży, poprawiła marże, wygenerowała dodatnie przepływy pieniężne na działalności operacyjnej, zwiększyła stan środków pieniężnych, prowadziła inwestycje, rozwijała asortyment produktów, pozyskała nowych klientów oraz wypłaciła akcjonariuszom dywidendę. Na pożądanym poziomie utrzymywane są wskaźniki ekonomiczno – finansowe.

4.1 Otoczenie makroekonomiczne

Otoczenie makroekonomiczne ma istotny wpływ na wyniki osiągnięte przez grupę kapitałową. Niektóre elementy otoczenia, np. stopa wzrostu PKB i jego struktura, cena surowców na giełdach światowych wpływają na działalność operacyjną. Inne np. koszt pieniądza na rynku bankowym wpływają na działalność finansową. Poziom i wahania kursów walut wpływają natomiast na wszystkie elementy składowe wyniku netto.

Niektóre wskaźniki dla Polski i głównych rynków handlowych grupy kapitałowej.

Wybrane wskaźniki za 2015 r.	Polska	Unia Europejska 28 państw	Wielka Brytania	Niemcy
PKB 2015/ 2014 *	3,6	1,9	2,2	1,7
Stopa bezrobocia średnia roczna *	7,5	9,4	5,3	4,6
Wskaźnik inflacji średnia roczna *	-0,7	0,0	0,0	0,1
Produkcja przemysłowa 2015/ 2014 *	4,5	1,8	1,1	0,9
PMI dla przemysłu w III 2016 **	53,8	51,6	51,0	50,7
PMI dla przemysłu w II 2016 **	52,8	51,2	50,8	50,5

* Źródło: Eurostat, dostęp 21.03.2016 i 08.04.2016

PKB <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00115&plugin=1>

Bezrobocie <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdec450&plugin=1>

Inflacja <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00118&plugin=1>

Produkcja http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sts_inprgr_a&lang=en

** Źródło: Markit Economics, <http://www.markiteconomics.com/Public/Page.mvc/PressReleases>

Głównym rynkiem handlowym dla grupy kapitałowej jest Europa, a wśród nich największe znaczenie mają Niemcy i Polska. Poza Europę wyroby spółki trafiają do Azji, obu Ameryk, Afryki i Australii. Udział tych rynków w strukturze sprzedaży wynosi 5,7%. Zatem 94% przychodów grupa generuje na rynku europejskim, dlatego też poprawa koniunktury w krajach europejskich ma kluczowe znaczenie. Silna gospodarka niemiecka na tle innych państw europejskich wygląda bardzo dobrze. Poprawiła się też sytuacja w Wielkiej Brytanii, w Polsce oraz w wielu innych krajach, do których trafiają wyroby spółki. Niekorzystnie na tle tych państw wygląda sytuacja w Rosji, która wzmaga się z problemami gospodarczymi.

Dla działalności grupy istotne znaczenie ma poziom nakładów na inwestycje rzeczowe, które w czasie kryzysu bywają ograniczane a następnie często dynamicznie rosną. Można powiedzieć, że sytuacja w 2015 roku była korzystna dla grupy kapitałowej i dokonywano wydatków na inwestycje w sektorze przedsiębiorstw.

Emitent, podobnie jak wielu innych producentów odczuwa skutki zmian cen surowców. Dotyczy to zwłaszcza cen miedzi, srebra i ropy naftowej (która wpływa na cenę tworzyw). W tym przypadku sytuacja dla grupy kapitałowej była również korzystna, bo ceny głównych surowców były niższe niż w latach poprzednich.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na wyniki grupy jest koszt pozyskania pieniądza na rynku. Biorąc pod uwagę, że część majątku finansowana była kapitałem odsetkowym, zmiany stawek WIBOR wpływają na poziom kosztów finansowych.

Dla działalności grupy znaczenie mają również zmiany zachodzące na rynku pracy. Koszty pracy wciąż rosną zarówno w kraju jak i zagranicą.

a) poziom kursów walut.

Biorąc pod uwagę fakt, iż ponad 60% przychodów ze sprzedaży pochodzi z eksportu – jednym z najważniejszych elementów makrootoczenia jest kurs EUR/PLN i USD/PLN. Stabilny poziom kursów walut obcych względem złotówki, zmniejsza wahania poziomu wyniku finansowego grupy kapitałowej. Sytuacja walutowa była korzystna dla spółek krajowych zarówno w 2015 jak i 2014 r. Inaczej wyglądało to w przypadku spółki rosyjskiej i spółek ukraińskich. Konflikt rosyjsko-ukraiński wpływa na sytuację polityczno-gospodarczą w tych krajach, rosnący kurs dolara podnosi ceny towarów pochodzących z importu, hamuje to popyt i obniża marżę spółek.

Spadający kurs rubla i hrywny wpływa również na samo rachunkowe przewalutowanie danych bilansowych tych spółek do sprawozdania skonsolidowanego. Przewalutowanie rubli i hrywny na złotówki następuje po niższym kursie niż w roku 2014.

Grupa kapitałowa ok. 53% przychodów ze sprzedaży osiąga w euro. Pozostałą walutą obcą są USD, GBP i w przypadku spółki rosyjskiej RUB.

Poniższe wykresy przedstawiają poziom i wahania kursu EUR, USD i RUB w latach 2014 i 2015.

Kurs średni EUR w okresie od 02.01.2014 r. do 31.12.2015 r.

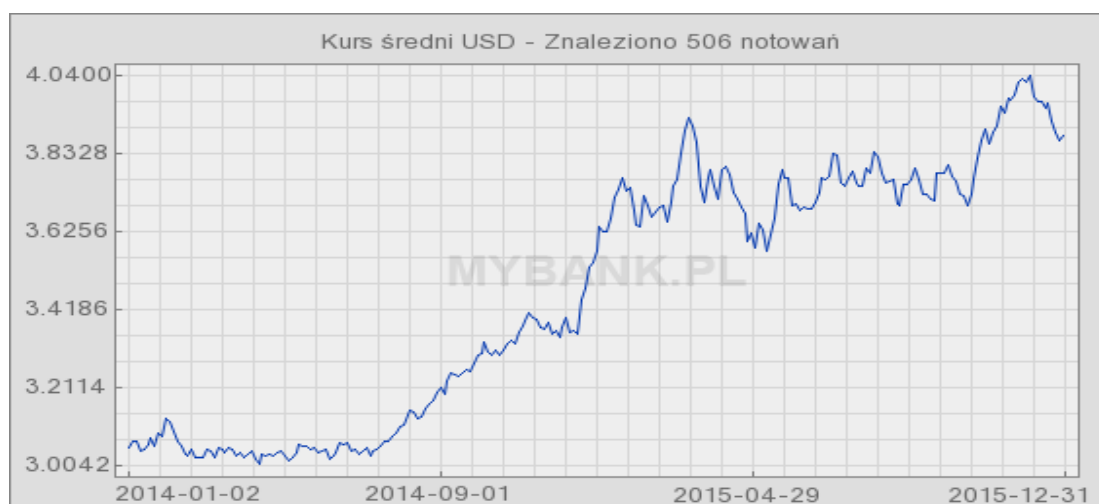

Źródło: <http://kursy-walut-wykresy.mybank.pl/>

Jak widać na wykresie większe wahania kursu euro występowały w 2015 r. Kurs wahał się od 3,99 zł w pierwszym kwartale 2015 r. do 4,36 zł w czwartym kwartale roku. Pomimo różnych wahań średnie kursy euro w obu okresach były bardzo do siebie zbliżone. W 2015 r. średni kurs euro wyniósł 4,1848 zł i był o 0,1% niższy od średniego kursu w roku 2014 (4,1893 zł).

Kurs średni USD w okresie od 02.01.2014 r. do 31.12.2015 r.

Nieco inaczej w porównaniu do euro kształtował się trend kursu dolara względem złotówki. W 2014 roku przez pierwszą połowę roku dolar utrzymywał się na niskim i stabilnym poziomie. Dopiero w drugim półroczu zaczął zyskiwać na wartości i piął do góry osiągając w samej końcówce roku maksimum na poziomie 3,55 zł. W 2015 roku kurs dolara ulegał wahaniom i utrzymywał się na wysokim poziomie osiągając dwuletnie maksimum w grudniu 2015 r.

Źródło: <http://kursy-walut-wykresy.mybank.pl/>

Wysoki kurs dolara w 2015 r. miał pozytywny wpływ na wyniki osiągnięte przez produkcyjną spółkę ukraińską DP Relpol Altera. Co prawda przychody tej spółki nie miały wpływu na przychody skonsolidowane, gdyż odbywały się w ramach grupy kapitałowej i zostały w całości wyłączone korektą konsolidacyjną, ale jej zysk netto miał pozytywny wpływ na przychody skonsolidowane. Spółka ta jako eksporter usług produkcyjnych stosuje ceny w USD, a koszty ponosi w hrywnach, zatem wzrost kursu dolara poprawił jej marżę i zysk netto.

Generalnie wzrost kursu walut obcych pozytywnie wpływa na poziom przychodów uzyskiwanych w eksporcie ale równocześnie podraża koszty zakupu surowców do produkcji sprowadzanych z zagranicy. Zakupy surowców z importu Relpol pokrywa walutami pochodzącymi z eksportu.

Kurs średni RUB w okresie od 02.01.2014 r. do 31.12.2015 r.

Jeszcze inaczej jak w przypadku USD czy EUR zachowywał się kurs rubla rosyjskiego (RUB). Waluta ta w okresie pierwszych trzech kwartałów 2014 r. oscylowała pomiędzy 0,08 a 0,09 zł po czym w IV kw. 2014 r. straciła nagle i mocno na wartości. Nastąpił odpływ kapitału zachodniego z Rosji i masowa wyprzedaż rubla. W 2015 roku występowały w wahania rubla a kurs średni utrzymywał się na poziomie o 25% niższym niż w roku 2014.

Sytuacja walutowa i gospodarcza w Rosji nie miała większego wpływu na działalność i wyniki osiągane przez Relpol S.A. i zaprezentowane w jej sprawozdaniu jednostkowym. Eksport Relpol S.A. do Rosji stanowi ok 2% ogólnej kwoty przychodów spółki. Walutą rozliczeniową stosowaną w tych transakcjach jest USD. Z powodu dekonunktury w Rosji sprzedaż Relpol S.A. do Rosji była niższa o 600 tys. zł.

Nieco inaczej sytuacja walutowa i gospodarcza w Rosji wpłynęła na działalność spółki rosyjskiej i sprawozdanie skonsolidowane grupy kapitałowej. Spadek przychodów Relpol Eltim spowodowany był dwoma czynnikami:

- a) rachunkowym przeliczeniem pozycji sprawozdania finansowego spółki rosyjskiej wykazanego w RUB na PLN. Przewalutowanie przychodów z RUB na PLN nastąpiło po średnim kursie rubla o 25% niższym niż w roku 2014.
- b) pogorszeniem się sytuacji rynkowej i ograniczeniem popytu w Rosji.

W wyniku powyższego sprzedaż do Rosji w 2015 r. spadła o 5.868 tys. zł co stanowi 32,6% spadku w stosunku do 2014 r. A udział Rosji w skonsolidowanej strukturze sprzedaży zmniejszył się o 5%.

Źródło: <http://kursy-walut-wykresy.mybank.pl/>

b) poziom cen surowców.

Podstawowe surowce wykorzystywane do produkcji przełączników to miedź, srebro, złoto, tworzywa sztuczne i stal. Najważniejsze z nich, stopy miedzi i srebra stanowią średnio ok. 25% kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Ceny podstawowych surowców w 2015 r. utrzymywały się na poziomie niższym niż w 2014 r. Wzrost cen surowców niekorzystnie wpływa na wyniki spółki obniżając rentowność jej sprzedaży. Odbija się też na wzroście kosztów wytworzenia materiałów metalowych i detali z tworzyw sztucznych.

Ceny miedzi na Londyńskiej Gieldzie Metali (w USD za tonę) w 2015 i 2014 r.

Źródło: http://www.rynek.bizzone.pl/Notowania_surowcow

Ceny srebra – Londyn (w USD za uncję) 2015 i 2014 r.

Źródło: http://www.rynek.bizzone.pl/Notowania_surowcow

Ceny złoto – Londyn (w USD za uncję) w 2015 i 2014 r.

Źródło: http://www.rynek.bizzone.pl/Notowania_surowcow

c) Koszt finansowania zewnętrznego

Kolejnym czynnikiem wpływającym na wyniki grupy kapitałowej jest systematyczny wzrost kosztów pozyskania pieniądza na rynku. Biorąc po uwagę fakt, że część majątku grupy kapitałowej finansowana była kapitałem odsetkowym, rosnące stawki WIBOR zwiększają koszty finansowe. Do kosztów finansowania zewnętrznego zalicza się koszty odsetek od kredytów, odsetek od leasingu oraz inne koszty poniesione w związku z pożyczaniem środków pieniężnych na finansowanie działalności operacyjnej i inwestycyjnej.

d) Koszty pracy

Istotne zmiany nastąpiły również na rynku pracy. Rosną koszty robocizny w miejscach prowadzenia przez grupę działalności produkcyjnej. W celu ograniczenia tych kosztów i zapewnienia elastyczności zatrudnienia pracowników produkcyjnych, spółki polskie korzystają z outsourcingu pracowniczego.

4.2 Działalność handlowa i marketingowa

Rok 2015 był dla Relpolu najlepszym rokiem w jej działalności jeśli chodzi o osiągnięte wyniki sprzedaży. Po raz pierwszy w historii spółka znacznie przekroczyła poziom 100 milionów złotych przychodów. W odniesieniu do roku 2014 zanotowaliśmy 5,4% wzrost sprzedaży. Wzrosty dominowały w sprzedaży eksportowej. Miniony rok był kontynuacją pozytywnych trendów koniunktury w kraju i w Europie Zachodniej. Największy wpływ na tak dobry wynik mieli nasi stali, długoletni partnerzy, którzy zwiększyli poziom zakupów oraz zaczęli poszerzać asortyment produktów. Dodatkowo pozyskaliśmy kilku nowych, perspektywicznych klientów, na nowych lub mniej spenetrowanych dotychczas rynkach europejskich, na Bliskim Wschodzie czy w Ameryce Południowej.

Poziom przychodów ze sprzedaży byłby jeszcze wyższy, gdyby nie utrzymująca się trudna sytuacja polityczno-ekonomiczna za naszą wschodnią granicą. W 2015 roku sprzedaż do Rosji i na Ukrainę spadła ogółem o 32%.

Praktycznie przez cały 2015 rok odnotowywaliśmy wzrost wpływających zamówień. Wzrósł poziom zamówień ilościowych na przekaźniki miniaturowe (elektronika) oraz na tzw. przekaźniki solarne stosowane w systemach fotowoltaicznych. Przełączniki te z powodzeniem znalazły zastosowanie w przemyśle motoryzacyjnym. Wzrost sprzedaży przełącznika solarnego osiągnięto głównie dzięki znacznemu wzrostowi zapotrzebowania na ładowarki do samochodów elektrycznych i hybrydowych oraz sprzedaży do nowych marek samochodów.

Pozyskanie nowych klientów zwiększyło poziom zamówień na przekaźniki przemysłowe tak w kraju, jak i w eksporcie. Rozwijaliśmy naszą współpracę z dystrybutorami i producentami, nie zapominając przy tym o stałym monitorowaniu poziomu i struktury salda ich zadłużenia. W przypadku sprzedaży o tzw. podwyższonym ryzyku stosowaliśmy przedpłaty lub ubezpieczenie transakcji.

Sprzedaży w kraju, w stosunku do roku 2014 wzrosła o 11%. Był to efekt dobrej koniunktury oraz aktywnych działań handlowo-marketingowych. Rozwój sprzedaży internetowej wpłynął na poprawę serwisu dla klientów końcowych, a tym samym na podejmowane przez nich decyzje zakupowe.

Działania pracowników działu sprzedaży ukierunkowane były na bezpośrednie spotkania z użytkownikami, projektantami i producentami wszelkiego rodzaju urządzeń, w których stosowane są przekaźniki. Celem tych spotkań były szkolenia, edukacja i pomoc w rozwiązywaniu kwestii odpowiedniego doboru produktu do przewidzianych rozwiązań pod konkretne aplikacje. Spotkania i rozmowy z partnerami handlowymi z kanału dystrybucji skupiały się głównie na tematyce dostępności naszych produktów, poszerzaniu oferty handlowej oraz edukacji technicznej personelu dystrybutorów w zakresie specyfikacji naszych wyrobów.

Na porównywalnym poziomie jak w roku 2014 utrzymywała się sprzedaż systemu bramek radiometrycznych. Są to systemy pozwalające wykrywać pierwiastki promieniotwórcze. Systemy te stosowane były głównie w portach lotniczych i morskich oraz na przejściach granicznych. Jednakże od kilku lat przybywa nowych miejsc ich instalacji i są to np. złomowiska, wysypiska i sortownie odpadów. Relpol produkuje również specjalistyczne sterowniki pola stosowane w energetyce zawodowej. W ubiegłym roku zanotowaliśmy dwukrotny wzrost sprzedaży w odniesieniu do roku 2014.

Poczynione w ubiegłych latach inwestycje, które miały na celu automatyzację lub modernizację procesów produkcyjnych, przynoszą efekty w postaci utrzymania konkurencyjności naszej oferty. W związku z wciąż niestabilną sytuacją ekonomiczno-polityczną w Rosji i na Ukrainie i znacznym osłabieniem walut w tych krajach, w 2015 roku zanotowaliśmy tam spadek sprzedaży. Zatem nasze działania skupiły się na aktywniejszych kontaktach mających na celu zwiększenie sprzedaży na rynku krajowym i na pozostałych rynkach eksportowych. Efektem tych działań był między innymi wzrost sprzedaży kluczowych grup przekaźników tj. przekaźników przemysłowych, miniaturowych i solarnych. Jesteśmy przekonani, że efekty tej pracy będziemy obserwować w tym i w kolejnych latach.

Od początku 2015 roku skala wpływających zamówień i wielkość sprzedaży utrzymywały się na bardzo dobrym poziomie. Korzystne dla grupy były również utrzymujące się niskie ceny podstawowych surowców wykorzystywanych w produkcji przekaźników jak druty nawojowe, taśmy z zawartością miedzi czy styki ze srebrem.

Kolejny czynnik jaki również miał wpływ na sytuację rynkową, to umocnienie się dolara amerykańskiego względem euro. Producenci chińscy rozliczający się w dolarach amerykańskich, zmuszeni byli podnosić ceny sprzedaży, co dodatkowo poprawiło konkurencyjność naszych produktów.

Podobnie jak w latach poprzednich, prezentowaliśmy naszą ofertę handlową na najważniejszych, branżowych imprezach targowych w kraju i w Europie. Nasi partnerzy również prezentowali nasze wyroby na ich lokalnych targach branżowych. Z naszego punktu widzenia najistotniejsze były targi w Turcji, na Białorusi, na Ukrainie, w Egipcie i w Kazachstanie.

Rok 2015 był również bardzo aktywny jeśli chodzi o prace rozwojowe nad nowymi produktami oraz nad modernizacjami wyrobów już istniejących. Prowadzimy kilkadziesiąt różnych projektów rozwojowych,

których głównym celem jest dostosowanie oferty produktowej do oczekiwań klientów. Wynika to z faktu, że coraz częściej otrzymujemy zapytania na konstruowanie lub przekonstruowanie przełączników i produkcję specjalnych wersji pod konkretne aplikacje klientów.

Po bardzo dobrych wynikach i sytuacji rynkowej jaka miała miejsce w ostatnich latach trudno jest jednoznacznie stwierdzić jak będzie wyglądała koniunktura w roku 2016. Sygnały jakie otrzymujemy z rynku krajowego oraz przewidywania naszych klientów są rozbieżne. Nie spodziewamy się istotnej poprawy sytuacji w Rosji czy na Ukrainie, gdzie liczymy raczej na zahamowanie spadków i stabilizację obrotów. Oczekujemy kontynuacji wzrostu sprzedaży do innych krajów. Jednakże sytuacja na rynku jest bardzo dynamiczna i wciąż niepewna, o czym świadczą również wahania wskaźników PMI na przełomie 2015 i 2016 r. Wydaje się, że rynek polski zaczyna się nasycać i popyt na początku roku jakby osłabł.

4.3 Działalność produkcja

Prace wydziałów produkcyjnych w 2015 r. skoncentrowane były na terminowej i ilościowej realizacji planów sprzedaży. Istotnym zadaniem, było obniżenie technicznego kosztu wytworzenia, dla rodziny przełączników R4N oraz doprecyzowanie procesu produkcji tej grupy przełączników. Prowadzono prace związane ze zmianami procesów technologicznych, zwiększeniu zdolności produkcyjnych, zmianami organizacji produkcji oraz sposobu zatrudniania pracowników. Poniżej opis najważniejszych działań.

1. Prowadzono prace związane z „II Etapem Modyfikacji Procesu Wytwórczego przełączników R4N oraz R2N i R3N”
Prace skoncentrowane były na:
  - wdrożeniu urządzenia do nadruku cyfrowego wyrobów gotowych w cyklu automatycznym, zastępującym stare i bardzo pracochłonne technologie,
  - zakupie kolejnego urządzenia do nadruku cyfrowego dla krótkich serii,
  - zmianach technologiczno-konstrukcyjnych, poprawiających funkcjonalność wyrobu oraz usprawniających proces produkcyjny,
  - przeprowadzeniu prac związanych z przeniesieniem do DP Relpol Altera na Ukrainę linii do montażu końcowego przełączników,
  - wykonaniu urządzenia do kontroli parametrów elektrycznych R4N w cyklu automatycznym, które zastąpi pracochłonne kontrole ręczne w spółce DP Relpol Altera.
2. Spółka wymieniła sprężarki dostarczające niezbędne do produkcji sprężone powietrze. Przeprowadzona inwestycja daje gwarancję bezawaryjności pracy w kolejnych latach. Poprawiła się też jakość dostarczanego do sieci powietrza. Nowe energooszczędne sprężarki z odzyskiem ciepła ogrzewają dodatkowo wodę do celów socjalnych.
3. Opracowano proces audytowania dostawców i rozpoczęto przeprowadzanie audytów. Proces ten ma na celu ocenę funkcjonowania firm dostarczających surowce, pod kątem przestrzegania wymagań systemów zarządzania ISO 9001 i ISO 14001, spełniania ustalonych wymagań, szybkości reagowania na reklamacje oraz ocenę skuteczności podejmowanych przez dostawcę działań doskonalących.
4. Pod koniec 2015 roku nastąpiła reaktywacja zakładowych Kół Jakości, których zadaniem jest rozwiązywanie ewentualnych pojawiających się na produkcji problemów jakościowych. Do rozwiązywania tych problemów zaangażowano pracowników produkcyjnych, kontrolerów jakości, technologów i konstruktorów.
5. Opracowano nowy obieg procedury reklamacji zewnętrznych. Wprowadzono stosowanie nr RMA.

6. Kontynuowano wykorzystanie narzędzi analitycznych umożliwiające obserwację giełdowych notowań surowców i ich potencjalny wpływ na bieżący i przyszły techniczny koszt wytworzenia. Celem tego działania jest stworzenie możliwości jak najszybszej reakcji na poziomie operacyjnym.
7. Realizowano zmiany organizacyjno- technologiczne takie jak:
  - obniżenie kosztów eksploatacji maszyn,
  - zmiany technologiczne mające na celu redukcję pracochłonności,
  - utrzymanie ponadnormatywnego zużycia materiałów na poziomie z roku 2014,
  - utrzymanie efektywności pracy pracowników bezpośrednio produkcyjnych na poziomie 2014r.
  - dostosowywanie wielkości zatrudnienia do realizacji planów sprzedaży.

4.4 Działalność logistyczna

Przy zmieniających się kosztach surowców niezbędnych do realizacji produkcji takich jak: miedź, srebro, tworzywa sztuczne itp. prowadzona jest na bieżąco analiza cen oraz trendów rynkowych kluczowych dla spółki surowców. Mając powyższe na uwadze w 2015 roku zostały podjęte działania mające na celu obniżenie kosztów zakupu, poprawę współpracy z dostawcami i optymalizację dostaw. Przeprowadzono między innymi:

- kwalifikację alternatywnych dostawców w obszarze surowców strategicznych,
- podpisanie umów z dostawcami uwzględniając poziom gratyfikacji,
- utrzymanie cen materiałów w 2016 roku na poziomie roku 2015,
- wprowadzenie surowców, które pozwalają zastąpić kilka materiałów jednym, obniżając jednocześnie cenę jednostkową zakupu.
- poszerzenie kryteriów oceny dostawcy o dodatkowe wskaźniki, takie jak jakość współpracy oraz warunki płatności. Pozwoliło to na stworzenie bazy dostawców dopuszczonych oraz dostawców zablokowanych do współpracy.
- wprowadzenie dodatkowego warunku w procesie kwalifikacji dostawcy dotyczącego certyfikatu ISO: 9001 oraz uzupełniono informacje o zakwalifikowanych dostawcach. Wynika to z faktu, że celem spółki jest współpraca z dostawcami posiadającymi certyfikat ISO: 9001, deklaracje REACH i RoHS,
- podpisywanie umów ze strategicznymi dostawcami surowców, mających na celu określenie wzajemnej odpowiedzialności w ramach współpracy.

Ponadto na bieżąco realizowano cele w zakresie:

- optymalizacji wykorzystania surowców w procesie produkcyjnym,
- poszukiwania alternatywnych rozwiązań dla wykorzystania zalegającego zapasu materiałów,
- odzysku i sprzedaży metali szlachetnych z detali złomowanych,
- utrzymania płynnego obrotu zapasów magazynowych,
- poszukiwania alternatywnych dostawców strategicznych surowców.

5 Wybrane wskaźniki oceniające sytuację Grupy kapitałowej

Rentowność

Wskaźnik	Sposób liczenia	Wielkość	
		2015	2014
Rentowność brutto na sprzedaży	Wynik brutto na sprzedaży /sprzedaż * 100%	24,2%	22,8%
Rentowność netto sprzedaży	Wynik na sprzedaży/ sprzedaż *100%	9,2%	7,2%
ROE	Zysk netto/ sprzedaż *100%	6,8%	5,1%
ROA	Zysk netto za 12 m-cy/ śr. wartość kapitału własnego *100%	11,0%	8,1%

Poprawie uległy wszystkie wskaźniki rentowności. Rentowność brutto sprzedaży jest o 1,4 punktu procentowego wyższa niż w 2014 r., co wynika z wyższej sprzedaży. O 1,7 punktu procentowego zwiększyła się rentowność netto sprzedaży. Z powodu wyższego wyniku netto poprawiły się wskaźniki ROE i ROA.

Efektywność

Wskaźnik	Sposób liczenia	Wielkość	
		2015	2014
Rotacja należności z tyt. dostaw w dniach	(Średni poziom należności z tyt. dostaw/ sprzedaż) * 365	75	74
Rotacja zobowiązań z tyt. dostaw w dniach	(Średni poziom zobowiązań z tyt. dostaw/ koszt sprzedanych produktów i towarów) * 365	33	36
Rotacja zapasów w dniach	(Średni poziom zapasów/ koszt sprzed. produktów i towarów) * 365	101	97
Obrotowość majątku	Sprzedaż za 12 miesięcy/ śr. poziom aktywów	1,2	1,1

Długi cykl rotacji zapasów wynika z charakteru branży w jakiej działa grupa. Cykl ten w 2015 r. wydłużył się o 4 dni w stosunku do roku 2014. O 3 dni skrócił się cykl rotacji zobowiązań, a o 1 dzień cykl rotacji należności. Długi cykl rotacji należności wynika z wydłużonych terminów płatności stosowanych z największymi kontrahentami.

6 Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Nakłady na prace badawczo-rozwojowe.

Na prace badawczo-rozwojowe wydano w 2015 roku 5.364 tys. zł. Największe pozycje wydatków dotyczyły modernizacji przekaźników R4N i przekaźników miniaturowych RM12.

Temat	Nakłady w tys. zł
Modernizacja R4N – II etap	1 543
Przekaźnik miniaturowy RM12	3 821
Razem:	5 364

Opis projektów:

1. Kontynuowano prace nad poprawą jakości i zdolności produkcyjnych z jednoczesnym obniżeniem kosztów wytworzenia, głównej rodziny przekaźników ogólnego zastosowania typu R4N.
  - Zakupiono urządzenie do cyfrowego nadruku atramentowego na obudowach przekaźników wraz z linią automatycznego podawania i pozycjonowania detali z wykorzystaniem robota. To nowoczesne urządzenie pozwoliło na wyeliminowanie przestarzałego procesu sitodruku, znacząco poprawiło jakość nadruku, skróciło czas tej operacji, a także zmniejszyło stan zatrudnienia. Poprawiła się jakość oznaczenia oraz odporność na ścieranie i uszkodzenia podczas transportu wyrobów.
  - Zoptymalizowano elektronikę do wykonań WTL i WTLD zmniejszając istotnie ilość wydzielanego ciepła na płycie drukowanej, co przekłada się na większą niezawodność wyrobu a poprzez zmniejszenie poboru prądu również poprawia koszty jego eksploatacji.
  - Wprowadzono drobne usprawnienia montażu poprzez optymalizację położenia styków stałych podczas osadzania na automacie montażowym zestawu płytki stykowej oraz ujednolicono długości linek połączeń wewnętrznych.

2. We wrześniu 2015 r. zamknięto etap konstrukcji i zakończono prace nad budową procesu produkcji nowego przekaźnika RM12. Celem inwestycji było zbudowanie linii produkcyjnej do zautomatyzowanego wytwarzania nowego, miniaturowego przekaźnika RM12, do zastosowań między innymi w elektrycznych urządzeniach gospodarstwa domowego, układach automatycznych, urządzeniach elektrycznych, urządzeniach telekomunikacyjnych i urządzeniach zdalnego sterowania. Przekaźnik ten wytwarzany będzie w trzech wersjach: przełącznej, zwiernej i rozwiernej, w odmianach stykowych AgNi i AgSnO, zasilany DC w zakresie napięć 5, 6, 9, 12, 24, 48 i 60 VDC, w wersji szczelnej i nieszczelnej.

Wykonano i uruchomiono formy wtryskowe oraz wykrojniki sprężyn stykowych i detali stalowych, zakończono budowę automatycznych urządzeń przedmontażu i montażu oraz stanowisk operacji końcowych wyrobu gotowego.

Zakupiono nowe maszyny i urządzenia a także zmodernizowano te już istniejące w spółce.

Projekt obecnie znajduje się w fazie końcowej. Wykonywane są serie wyrobów gotowych i wzory dla klientów, jednocześnie trwają końcowe badania VDE w laboratoriach zewnętrznych. Kolejnym etapem będzie stabilizacja procesu wytwarzania, osiągnięcie planowanych zdolności produkcyjnych, przekazanie wyrobów do produkcji seryjnej i zakończenie projektu.

3. Wprowadzono do oferty handlowej wielofunkcyjny przekaźnik czasowy z siedmioma funkcjami i ośmioma zakresami czasów. Jest to rozszerzenie oferty przekaźników MT-TU o wyrób do bezpośredniego montażu na szynę, w obudowie modułowej, na dwa rodzaje napięć wejściowych, do zastosowania w instalacjach niskiego napięcia.

4. Z myślą o klientach opracowano:
  - nowe wykonania przekaźników – R2N/R4N z cewkami 100VAC i 200VAC dedykowanymi na rynek japoński,
  - przekaźniki miniaturowe RM84/85/87 w przezroczystej obudowie,
  - przekaźnik miniaturowy RM85 ze specjalną obudową, dedykowany do rozwiązań dla przemysłu samochodowego.

5. Opracowano przekaźnik RS35 solar w wersji low cost – zoptymalizowano konstrukcję tej wersji przekaźnika solarnego pod kątem kosztów produkcji przy zachowaniu wszystkich wymagań technicznych określonych przez głównego odbiorcę.

6. Przeprojektowano elektronikę przełączników PI6 i PI6W w wykonaniach 230VAC, w celu zmniejszenia poboru prądu i wyeliminowania nadmiernego nagrzewania się wyrobów przy montażu w pakietach. Dla całej rodziny przełączników poprawiono funkcjonalność, przeprojektowano obudowy w celu uzyskania symetrii montażu w skrzynkach instalacyjnych i umożliwienia stosowania standardowych maskownic. Odpowiednio zmodyfikowano też kształt płytek drukowanych i zastosowano materiał o lepszej przewodności na zacisk widlasty w gniazdach rodziny PI6W-i.
7. Opracowano nowe wersje przełączników pod inne gałęzie przemysłu niż automatyka i sterowanie. Przygotowano tzw. wykonania kolejowe spełniające wymagania najnowszych norm i standardów kolejnictwa w Europie. Wymagania te spełniają przełączniki przemysłowe R15T, R2T/R3T/R4T, RUCT.

Spółka posiada własne zaplecze badawczo-rozwojowe, grupę wyspecjalizowanych inżynierów i konstruktorów. Zadania rozwojowe i produkcyjne wspomaga też dział narzędziowni. Zabezpiecza on wydziały produkcyjne w niezbędne materiały i części do narzędzi specjalnych, projektuje, wykonuje i regeneruje narzędzia do przełączników, projektuje formy wtryskowe, wykrojniki, przyrządy montażowe, kontrolne itp. W 2015 dział narzędziowni skoncentrowany był na obsłudze wydziałów produkcyjnych, w związku ze wzrostem produkcji oraz zakończeniem projektu RM12.

7 Opis podstawowych czynników ryzyka i zagrożeń

Instrumenty finansowe klasyfikowane do pozostałych kategorii instrumentów finansowych:

- Wartość godziwa pozostałych instrumentów finansowych (poza kategorią aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz wyłączonych z zakresu MSR 39, o czym mowa poniżej) na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanych w sprawozdaniach finansowych za poszczególne okresy z następujących powodów:
  - w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny,
  - instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Z powyższych względów wartość godziwa wspomnianych instrumentów w powyższych tabelach została ujawniona w wysokości wartości bilansowej.

- Grupa nie ujawnia wartości godziwej dla udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych w kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Grupa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach. Na dzień bilansowy są one wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Podobnie, udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz współzależnych (wspólnych przedsięwzięciach)
  - aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39 są również wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Wartość bilansowa 31.12.2015	Wartość godziwa 31.12.2015	Wartość bilansowa 31.12.2014	Wartość godziwa 31.12.2014
1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0	0
3. Pożyczki i należności	20 945	20 945	22 220	22 220
Należności długoterminowe	164	164	94	94
Należności z tytułu dostaw i usług	20 777	20 777	22 118	22 118
Pożyczki udzielone	4	4	8	8
4. Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	376	0	376	0
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	376		376	
5. Środki pieniężne i ekwiwalenty	4 266	4 266	3 949	3 949
Aktywa trwałe	540		474	
Należności długoterminowe	164		94	
Pożyczki udzielone	0		4	
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	376		376	
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	0		0	
Aktywa obrotowe	26 502		27 397	
Należności z tytułu dostaw i usług	20 777		22 118	
Środki pieniężne	5 721		5 275	
Pożyczki udzielone	4		4	
Aktywa finansowe utrzymywane do dnia wymagalności	0		0	
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	0		0	
Papiery wartościowe przeznaczone do sprzedaży	0		0	
Walutowe kontrakty terminowe typu Forward/opcja	0		0	
Razem aktywa finansowe	27 042		27 871	

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Wartość bilansowa 31.12.2015	Wartość godziwa 31.12.2015	Wartość bilansowa 31.12.2014	Wartość godziwa 31.12.2014
1. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
2. Zobowiązanie finansowe wycenione wg zamortyzowanego kosztu	12 282	12 282	15 297	15 297
Kredyty i pożyczki	5 697	5 697	6 752	6 752
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6 272	6 272	7 970	7 970
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych i aktywów niematerialnych	313	313	575	575
3. Zobowiązanie z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	1 864	0	1 957	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 808	0	1 123	0
Pozostałe zobowiązania finansowe (faktoring)	56	0	834	0
4. Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)	0	0	0	0

Zobowiązania długoterminowe	4 220	5 027
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 016	630
Kredyty i pożyczki	3 204	4 397
Zobowiązania krótkoterminowe	9 926	12 227
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	792	493
Kredyty i pożyczki	2 493	2 355
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6 272	7 970
Pozostałe zobowiązania finansowe (faktoring)	56	834
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych i aktywów niematerialnych	313	575
Walutowe kontrakty terminowe typu Forward, opcje	0	0
Razem zobowiązania finansowe	14 146	17 254

Zidentyfikowane zostały następujące, główne obszary ryzyka finansowego:

7.1 Ryzyko stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej wynika z finansowania działalności grupy kapitałami obcymi bazującymi na zmiennych stopach procentowych.

Ze względu na to, iż kapitał obcy odsetkowy na dzień sporządzenia bilansu stanowi ok. 7,7% pasywów, a zobowiązania obce zawierane są w PLN i jednocześnie potencjalne wahania stóp procentowych są niewielkie, grupa nie stosuje narzędzi zabezpieczających w tym zakresie uznając, że ryzyko to nie jest znaczące.

Grupa zidentyfikowała w tym zakresie dwa podstawowe obszary zagrożenia: możliwość niespełnienia warunków umowy oraz niewystarczającą wielkość limitów kredytowych do prowadzenia działalności.

Wzrosły możliwości finansowania działalności grupy kapitałem obcym. Jednostka dominująca zawarła umowy na kredyt obrotowy i faktoring w Raiffeisen Bank Polska z limitem 5 mln zł, z czego na dzień bilansowy wykorzystwała 0,55 mln zł factoringu. Podpisała też umowy na kredyty inwestycyjne: w Raiffeisen Bank z limitem 6 mln zł, z tego na dzień bilansowy wykorzystwała 2,42 mln zł oraz mBank z limitem 6,8 mln zł, na dzień bilansowy wykorzystwała 3,28 mln zł. Raty kapitałowe są regularnie spłacane. Zarząd ocenia, że ryzyko kredytowe nie jest istotne.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny grupy.

Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2015 r.	Wartość	Wpływ na wynik netto	
		zmniejszenie o 1 punkt procentowy	zwiększenie o 1 punkt procentowy
		w tys. zł	
Lokaty bankowe	1 480	-0,7	0,7
Kredyty bankowe	-5 697	57	-57
Pożyczki udzielone	-4	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	-1 808	18	-18
Zobowiązania z tytułu faktoringu	-55	0,6	0,6
Razem aktywa i pasywa	-6 084	75	-75

w tys. zł

Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2014 r.	Wartość	Wpływ na wynik netto	
		zmniejszenie o 1 punkt procentowy	zwiększenie o 1 punkt procentowy
Lokaty bankowe	2 290	-1	1
Kredyty bankowe	-6 753	68	-68
Pożyczki udzielone	-8	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	-1 123	11	-11
Zobowiązania z tytułu faktoringu	-834	8	-8
Razem aktywa i pasywa	-6 428	86	-86

7.2 Ryzyko kredytowe.

Powyższe ryzyko wynika z faktu, iż praktycznie cała sprzedaż realizowana jest z odroczonym terminem płatności. Powoduje to, że udział należności handlowych w aktywach wynosi ok. 21,5%.

Grupa minimalizuje powyższe ryzyko poprzez współpracę z wiarygodnymi i długoletnimi partnerami handlowymi. Ponadto w szerokim zakresie wykorzystuje się ubezpieczenie należności oraz informacje z wywiadowni gospodarczych. Klientom niewiarygodnym wstrzymywane są dostawy lub stosowane są przedpłaty. Zarząd jednostki dominującej ocenia, że ryzyko to jest mało istotne.

Grupa alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych. Ryzyko kredytowe związane z środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej instytucji finansowych oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

7.3 Ryzyko walutowe.

Ryzyko walutowe jest wynikiem prowadzenia przez Grupę Relpol sprzedaży oraz zakupu w walutach obcych. Podstawową walutą obcą stosowaną w rozrachunkach jest EUR. Dodatkowo grupa realizując również obroty w USD, GBP, RUB i UAH.

Grupa blisko 70% przychodów uzyskuje w walutach obcych. Jednocześnie większość podstawowych materiałów i usług produkcyjnych kupuje za granicą, wykorzystując przy płatnościach walutę pochodzącą z eksportu. Szacuje, że przeciętnie w skali roku powstaje nadwyżka wpływów nad wydatkami walutowymi w wysokości ok. 3 – 4 mln EUR. Emitent według polityki zabezpieczeń może zabezpieczyć od 70% do 90% planowanych przepływów. W 2014 i 2015 roku grupa nie zawierała transakcji zabezpieczających.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na możliwe zmiany kursu EUR, USD, GBP, RUB i UAH na dzień 31.12.2015 r. przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z należnościami i pożyczkami w walutach obcych).

Pozycja w sprawozdaniu finansowym na 31.12.2015	Ryzyko walutowe dla EUR		Ryzyko walutowe dla USD		Ryzyko walutowe dla GBP		Ryzyko walutowe dla RUB		Ryzyko walutowe dla UAH		Ryzyko walutowe razem	
	wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%
Zapasy	0	0	0	0	0	0	125	-125	1	-1	127	-127
Aktywa finansowe	0	0	25	-25	0	0	0	0	0	0	25	-25
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	194	-194	26	-26	0	0	106	-106	33	-33	359	-359
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 239	-1 239	71	-71	48	-48	161	-161	77	-77	1 595	-1 595
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-441	441	-122	122	0	0	-58	58	-20	20	-642	642
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	991	-991	0	0	48	-48	334	-334	92	-92	1 464	-1 464

Pozycja w sprawozdaniu finansowym na 31.12.2014	Ryzyko walutowe dla EUR		Ryzyko walutowe dla USD		Ryzyko walutowe dla GBP		Ryzyko walutowe dla RUB		Ryzyko walutowe dla UAH		Ryzyko walutowe razem	
	wplyw na wynik		wplyw na wynik		wplyw na wynik		wplyw na wynik		wplyw na wynik		wplyw na wynik	
	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%	zmiana kursu o +10%	zmiana kursu o -10%
Aktywa finansowe	0	0	22	-22	0	0	0	0	0	0	22	-22
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	82	-82	37	-37	0	0	119	-119	9	-9	246	-246
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 054	-1 054	186	-186	45	-45	324	-324	46	-46	1 655	-1 655
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-298	298	-199	199	-24	24	-299	299	-18	18	-838	838
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	838	-838	46	-46	21	-21	144	-144	37	-37	1 085	-1 085

Aktywa w walucie obcej	31.12.2015 (rok bieżący)	Rodzaj waluty				
		EUR	USD	GBP	RUB	UAH
Długoterminowe aktywa finansowe	w walucie obcej w tys.	0	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	0	0	0	0
Należności długoterminowe	w walucie obcej w tys.	0	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	0	0	0	0
Zapasy	w walucie obcej w tys.	0	0	0	23 727	83
	w walucie sprawozdania	0	0	0	1 253	13
Należności z tytułu dostaw i usług	w walucie obcej w tys.	2 837	168	83	27 152	4 532
	w walucie sprawozdania	12 091	657	478	1 434	735
Należności pozostałe	w walucie obcej w tys.	70	13	0	3 247	214
	w walucie sprawozdania	298	51	0	171	35
Krótkoterminowe aktywa finansowe	w walucie obcej w tys.	0	64	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	249	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	w walucie obcej w tys.	455	66	0	20 085	2 057
	w walucie sprawozdania	1 939	259	0	1 061	334
Razem aktywa	w walucie obcej w tys.	3 362	311	83	74 211	6 886
	w walucie sprawozdania	14 328	1 216	478	3 919	1 117

Pasywa w walucie obcej	31.12.2015 (rok bieżący)	Rodzaj waluty				
		EUR	USD	GBP	RUB	UAH
Kredyty i pożyczki	w walucie obcej w tys.	0	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	0	0	0	0
Leasing finansowy	w walucie obcej w tys.	215	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	918	0	0	0	0
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	w walucie obcej w tys.	795	313	0	14 584	0
	w walucie sprawozdania	3 387	1 220	0	0	0
Inne zobowiązania	w walucie obcej w tys.	26	0	0	11 069	1 223
	w walucie sprawozdania	109	0	0	584	198
	w walucie obcej w tys.	1 036	313	0	25 653	1 223
	w walucie sprawozdania	4 414	1 220	0	584	198
Razem Pasywa	w walucie obcej w tys.	2 326	-2	83	48 558	5 663
	w walucie sprawozdania	9 914	-4	478	3 335	919

Aktywa w walucie obcej	31.12.2014 (rok bieżący)	Rodzaj waluty				
		EUR	USD	GBP	RUB	UAH
Długoterminowe aktywa finansowe	w walucie obcej w tys.	0	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	0	0	0	0
Należności długoterminowe	w walucie obcej w tys.	0	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	0	0	0	0
Zapasy	w walucie obcej w tys.	0	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	0	0	0	0
Należności z tytułu dostaw i usług	w walucie obcej w tys.	2 434	252	83	49 242	1 865
	w walucie sprawozdania	10 375	883	451	2 964	419
Należności pozostałe	w walucie obcej w tys.	39	249	0	4 536	167
	w walucie sprawozdania	168	980	0	273	38
Krótkoterminowe aktywa finansowe	w walucie obcej w tys.	0	64	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	224	0	0	0

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>w walucie obcej w tys.</i>	191	105	0	19 722	383
	w walucie sprawozdania	816	367	0	1 187	86
Razem aktywa	<i>w walucie obcej w tys.</i>	2 664	670	83	73 500	2 415
	w walucie sprawozdania	11 359	2 454	451	4 424	543

Pasywa w walucie obcej	31-12-2014 (rok bieżący)	Rodzaj waluty				
		EUR	USD	GBP	RUB	UAH
Kredyty i pożyczki	<i>w walucie obcej w tys.</i>	0	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	0	0	0	0	0
Leasing finansowy	<i>w walucie obcej w tys.</i>	17	0	0	0	0
	w walucie sprawozdania	75	0	0	0	0
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	<i>w walucie obcej w tys.</i>	603	563	0	33 999	0
	w walucie sprawozdania	2 571	1 976	0	2 047	0
Inne zobowiązania	<i>w walucie obcej w tys.</i>	78	4	43	15 659	802
	w walucie sprawozdania	331	16	237	943	180
Razem Pasywa	<i>w walucie obcej w tys.</i>	698	567	43	49 658	802
	w walucie sprawozdania	2 977	1 992	237	2 990	180
Aktywa – Pasywa	<i>w walucie obcej w tys.</i>	1 966	103	40	23 842	1 613
	w walucie sprawozdania	8 382	462	214	1 434	363

7.4 Ryzyko makroekonomiczne.

Działalność grupy jest narażona na wahania koniunktury. Duże znaczenie mają np. wskaźniki inwestycji, poziom zamówień publicznych, poziom inflacji, stopy procentowe, dostęp do obcych źródeł finansowania, kursy walut czy tempo wzrostu PKB i to zarówno w kraju jak i zagranicą. Spowolnienie gospodarcze przekłada się na zmniejszenie popytu, co negatywnie wpływa na kondycję kontrahentów i działalność grupy. W ocenie Zarządu jednostki dominującej ryzyko to jest istotne.

7.5 Koncentracja środków pieniężnych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym ze środkami pieniężnymi grupa kapitałowa realizuje poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych. Wszystkie podmioty, z którymi grupa zawiera transakcje depozytowe, działają w sektorze finansowym. Są to banki posiadające rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Koncentracja środków pieniężnych	31.12.2015 (rok bieżący)	31.12.2014 (rok ubiegły)
Bank A	1 535	1 810
Bank B	2 379	2 055
Bank C	309	48
Bank D	65	53
Bank E	334	86
Bank F	1 060	1 187
Środki pieniężne w kasie	39	36
Razem środki pieniężne	5 721	5 275

7.6 Ryzyko związane z płynnością.

Grupa kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, factoring, umowy leasingu finansowego.

W ocenie Zarządu jednostki dominującej ryzyko takie istnieje, jednakże biorąc pod uwagę stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień bilansowy (5.721 tys. zł) oraz stan zadłużenia obcego należy ocenić, że jest ono mało istotne. Grupa posiadała na dzień bilansowy zobowiązania z tyt. leasingu, kredytów i factoringu w kwocie ogółem 7.505 tys. zł.

Ryzyko płynności	Przepływy pieniężna wynikające z umowy płatne w terminie					Razem 31.12.2015 (rok bieżący)
	na żądanie	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 12 miesiący	od 1 roku do 5 lat	
Oprocentowane pożyczki i kredyty	0	235	699	1 689	3 290	5 913
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	80	226	532	1 036	1 874
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 227	3 956	1 071	18	0	6 272
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	11	45		0	56
Razem zobowiązania	1 227	4 282	2 041	2 239	4 326	14 115

Ryzyko płynności	Przepływy pieniężna wynikające z umowy płatne w terminie					Razem 31.12.2014 (rok ubiegły)
	na żądanie	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 12 miesiący	od 1 roku do 5 lat	
Oprocentowane pożyczki i kredyty	0	193	576	1 800	4 612	7 181
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	49	147	349	655	1 200
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 233	5 786	933	18	0	7 970
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	188	648		0	836
Razem zobowiązania	1 233	6 216	2 304	2 167	5 267	17 187

7.7 Ryzyko uzależnienia się od dużego odbiorcy.

Grupa stara się dywersyfikować odbiorców swoich produktów i towarów. Relpol poza kilkoma większymi partnerami handlowymi posiada znaczną grupę mniejszych klientów rozproszonych w kraju i po Europie. Poza UE oferta grupy trafia do odbiorców w Azji, Ameryce Północnej, Ameryce Południowej i w Afryce. Pomimo takiego rozproszenia Grupa kapitałowa ma dwóch dużych odbiorców, których udział w przychodach ze sprzedaży w 2015 i w 2014 r. przekroczył 10%. Udział pozostałych kontrahentów w przychodach ze sprzedaży nie przekracza 10%.

Przychody ze sprzedaży	2015	2015	2014	2014
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Klient A	15 765	13,68%	11 453	10,47%
Klient B	14 351	12,45%	13 702	12,53%

7.8 Ryzyko zarządzania kapitałem.

Głównym celem zarządzania kapitałem grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa Relpol zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu skorygowania struktury kapitałowej, spółki mogą wypłacać dywidendę, zwrócić kapitał lub wyemitować nowe akcje/ udziały.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto.

Do zadłużenia netto wlicza się oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania handlowe i inne zobowiązania z wyłączeniem instrumentów pochodnych, pomniejszone o środki pieniężne.

Wskaźnik dźwigni finansowej	31.12.2015 (rok bieżący)	31.12.2014 (rok ubiegły)
Zadłużenie	19 171	21 811
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 721	5 275
Zadłużenie netto	13 450	16 536
Kapitał własny	72 688	69 066
Stosunek zadłużenie do kapitału własnego	18,50%	23,94%

7 Informacja o podstawowych produktach, towarach lub usługach

Głównym przedmiotem działalności grupy kapitałowej jest produkcja i dystrybucja przełączników elektromagnetycznych. Produkcją wyrobów zajmuje się Relpol S.A. oraz spółki, do których Relpol przeniósł część produkcji, są to: DP Relpol Altera i Relpol Elektronik.

Relpol S.A. jednostka dominująca w grupie kapitałowej, jest największym polskim producentem przełączników elektromagnetycznych.

Przełączniki elektromagnetyczne są elementami pośredniczącymi, wykonawczymi lub sygnalizacyjnymi w sterowaniu elektrycznymi układami w aparatach, maszynach i urządzeniach, środkach transportu, sprzęcie AGD oraz sprzęcie elektronicznym.

Klienci obsługiwani są głównie poprzez sieć hurtowni oraz dostawy bezpośrednie, wynikające z zawartych umów. Wyroby Relpolu trafiają do blisko 50 krajów świata. Eksport stanowi ok. 70% sprzedaży.

Działalność produkcyjna i handlowa opiera się na kilku podstawowych grupach asortymentowych:

1. Przekazniki

- **przekazniki przemysłowe** znajdujące zastosowanie w układach automatyki urządzeń i linii technologicznych oraz przemysłowych układach bezpieczeństwa i sygnalizacji,
  - **przekazniki miniaturowe** stosowane w układach sterowania światłami, układach sygnalizacji ostrzegawczej i zabezpieczeń,
  - **przekazniki samochodowe** stosowane w obwodach elektrycznych samochodów (np. lampach, zamkach centralnych, układach ogrzewania, wycieraczkach, kierunkowskazach itp.)
  - **przekazniki elektroniczne i przełączniki** stosowane w różnych układach elektronicznych i telekomunikacyjnych, urządzeniach pomiarowych, urządzeniach medycznych, transportowych,
  - **przekazniki programowalne NEED** znajdujące zastosowanie w sterowaniu urządzeniami i oświetleniem domu, systemami awaryjnego zasilania domu, w sterowaniu wentylacją i ogrzewaniem w szklarniach, w sterowaniu ruchem drogowym na skrzyżowaniach itp.
  - **przekazniki solarne** stosowane w inwerterach systemów solarnych. Dodatkowo przekazniki te znajdują zastosowanie w ładowarkach samochodów elektrycznych i hybrydowych.
  - **przekazniki czasowe** realizujące różne funkcje czasowe np. opóźnione załączenie,
  - **przekazniki nadzorcze** służące do nadzoru i kontroli parametrów, wykorzystywane np. w aplikacjach automatyki przemysłowej,
  - **przekazniki półprzewodnikowe** wykorzystywane w sterowaniu obciążeniem prądowym przy użyciu półprzewodnika mocy sterowanego niewielkim obwodem elektronicznym,
  - **przekazników solarne** dedykowane do systemów solarnych,
2. **Gniazda wtykowe do przekazników** umożliwiające użytkownikowi wybór sposobu połączenia przekaznika.
  3. **Aparatura automatyki przemysłowej** jak styczniki, przełączniki, wyłączniki, zasilacze impulsowe, ograniczniki przepięć itp.
  4. **CZIPPY - Systemy cyfrowe zabezpieczeń, automatyki, pomiaru, sterowania, rejestracji i komunikacji** wykorzystywane w rozdzielniach średniego napięcia.
  5. **Systemy monitoringu promieniowania radioaktywnego** - projektowanie, wytwarzanie i instalowanie bramek znajdujących zastosowanie na przejściach granicznych, wysypiskach śmieci, stadionach itp.

Struktura geograficzna sprzedaży:

w tys. zł				
Wyszczególnienie	2015	Udział %	2014	Udział %
Polska	39 247	34,06%	35 433	32,40%
Sprzedaż na rynkach zagranicznych w tym:	75 979	65,94%	73 912	67,60%
Europa w tym:	69 417	60,24%	69 003	63,11%
<i>Niemcy</i>	35 639	30,93%	29 349	26,84%
<i>Francja</i>	2 217	1,92%	2 350	2,15%
<i>Rosja</i>	12 134	10,53%	18 002	16,46%
Azja	2 678	2,32%	2 519	2,30%
Ameryka Północna	935	0,81%	878	0,80%
Ameryka	1 088	0,94%	442	0,40%
Australia i inne	1 861	1,62%	1 070	0,98%
Razem	115 226	100,00%	109 345	100,00%

- Wartościowo sprzedaż w 2015 r. wzrosła o 5,4% w stosunku do 2014 r.,
- W 2015 r. o 10,8% wyższa była sprzedaż na rynku krajowym,
- O 2,3% wzrosła sprzedaż na rynkach zagranicznych,
- O 6,3% wzrosła sprzedaż do Azji,
- O 21,4% wzrosła sprzedaż do Niemiec,
- O 5,7% spadła sprzedaż do Francji,
- O 32,6% spadła sprzedaż w Rosji.

w tys. zł			
Treść	Rok		Zmiana
	2015	2014	
Wyroby i usługi	90 799	80 237	+13,16%
Towary i materiały	24 427	29 108	-16,08%
Razem	115 226	109 345	+5,38%

- Odnotowano 13,2% wzrost sprzedaży wyrobów,
- Niższa była sprzedaż towarów handlowych, głównie z powodu niższej sprzedaży spółki handlowej na rynku rosyjskim.
- Sprzedaż wyrobów stanowi 79% udziału w sprzedaży ogółem w 2015 r. i 73% w 2014 r.

7 Informacje o zmianach rynków zbytu oraz odbiorcach, dostawcach osiągniętych, co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem

Grupa kapitałowa prowadzi działalność zarówno w kraju jak i za granicą. Materiały do produkcji pochodzą głównie z importu. Są to styki, stal, druty, miedź, mosiądz, tworzywa itd.

Grupa nie jest uzależniona od żadnego z dostawców. Udział żadnego z nich nie jest większy niż 10% przychodów ze sprzedaży.

Grupa kapitałowa ma dwóch dużych odbiorców, których udział w przychodach ze sprzedaży wyniósł w 2015 r. odpowiednio 12,4% i 14,5%. Udział pozostałych kontrahentów w przychodach ze sprzedaży nie przekracza 10%.

8 Informacje o umowach znaczących dla działalności emitenta

Umowy o limit wierzytelności oraz kredyt inwestycyjny z Raiffeisen Bank Polska S.A. i mBank S.A.

1. Raiffeisen Bank, zabezpieczeniem kredytu według umowy o limit wierzytelności oraz kredytu inwestycyjnego jest:
  - a) pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków spółki w banku,
  - b) zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach będących przedmiotem inwestycji,
  - c) jawna, niepotwierdzona cesja przyszłych i obecnych należności zgodnie z umową o przelew wierzytelności,
  - d) oświadczenie poddania się egzekucji do łącznej kwoty aktualnego zadłużenia wraz z odsetkami i innymi kosztami, jednakże do kwoty nie większej niż 4,5 mln zł.
2. mBank S.A. zabezpieczenie kredytu wg. umowy:
  - a) weksel in blanco,
  - b) zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach składających się na przedmiot finansowania,
  - c) cesja potwierdzona na rzecz banku wierzytelności od wskazanych kontrahentów na podstawie umowy o cesję globalną,
  - d) cesja niepotwierdzona na rzecz banku wierzytelności należnych od wskazanych kontrahentów na podstawie umowy o cesję globalną,
  - e) oświadczenie poddania się egzekucji do kwoty 4,7 mln zł.
3. Trwająca umowa wieloletnia o współpracy z Zettler Electronics GmbH w Niemczech dotyczącej dostaw wyrobów Relpolu do tej firmy.
4. Trwająca umowa wieloletnia o współpracy z ABB Stotz Kontakt GmbH w Niemczech dotyczącej dostaw wyrobów Relpolu do tej firmy.
5. Umowy współpracy z innymi klientami zagranicznymi określające warunki handlowe dostarczanych produktów i towarów, na podstawie których odbiorcy składają zamówienia ramowe.
6. Umowa kooperacji z Relpol Elektronik i DP Relpol Altera – umowy określają warunki współpracy.
7. Umowy dystrybucyjne z firmami krajowymi - umowy nie są znaczące biorąc pod uwagę kryterium ich wartości (§ 2.2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.02.2009 r. Dz.U.33 w sprawie informacji bieżących i okresowych...) ale określają warunki współpracy.
8. Umowy leasingowe na leasing maszyn i środków transportu nie będące umowami znaczącymi.
9. Polisa ubezpieczenia majątku firmy zawarta z Ergo Hestia.
10. Umowę ubezpieczenia OC z tyt. prowadzonej działalności gospodarczej lub użytkowania mienia z Ergo Hestia.

9 Inne ważniejsze wydarzenia w 2015 r.

1. W czerwcu 2015 r. spółka informowała o podpisaniu z Raiffeisen Bank Polska S.A. aneksu do umowy o kredyt nieodnawialny wydłużającego okres wykorzystania kredytu do dnia 30.09.2015 r. i okres ostatecznej spłaty kredytu do dnia 28.06.2019 r.
2. W lipcu 2015 spółka informowała o aneksie do umowy kredytowej zawartej z mBankiem S.A. Aneks dotyczył zmiany daty weryfikacji wskaźnika ADSCR z końca kwartału na koniec roku. W związku z tą zmianą dokonano zmiany okresu weryfikacji uzgodnień postanowień umowy kredytowej w jakich Bank jest uprawniony do wyznaczenia nowej marży.
3. W październiku Spółka informowała o podpisaniu z Raiffeisen Bank Polska S.A. aneksów do umowy o limit wierzytelności, umowy zastawu rejestrowego na zbiorze rzeczy ruchomych i do

umowy faktoringowej. Aneksy podpisano w związku z wydłużeniem terminu spłaty wierzytelności w rachunku bieżącym/ dnia wykorzystania i spłaty kredytu z dnia 25.03.2016 na 24.03.2017 r. W związku ze zmianą daty wydłużył się też okres, w którym bank jest uprawniony do wystąpienia do sądu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu do 24.03.2020 r. W związku z powyższymi zmianami zmieniła się również data ważności limitu na transakcje terminowe, którą ustalono na 21.06.2016 r.

4. W 2015 r. dostarczyliśmy i zamontowaliśmy monitory promieniowania na lotniskach w Szymanach Gdańsk, Krakowie i Gdańsku, w zakładach utylizacji odpadów komunalnych w Olsztynie, Koninie, Katowicach, Szczecinie oraz w hutach KGHM – METRAKO i w Dąbrowie Górniczej.
5. Cały czas prowadzony jest monitoring parametrów środowiskowych: zużycie wody, zużycie energii elektrycznej, zużycie gazów technicznych, godziny pracy urządzeń, ilości powstających odpadów.

Wszystkie pozostałe istotne zdarzenia zostały ujęte w tym sprawozdaniu finansowym.

10 Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych emitenta oraz określenie jego głównych inwestycji

Wykaz spółek z grupy kapitałowej w 2015 i 2014 r.

Nazwa spółki	Wartość bilansowa w tys. zł		Udział w (%)	Sposób konsolidacji lub data zakończenia kontroli
	31.12.2015	31.12.2014		
Relpol M j.v w Mińsku	71	71	80,0	Wyłączona
Relpol Baltija w Wilnie	0	0	100,0	Wyłączona
Relpol Eltim ZAO w Sankt Petersburgu	9	9	60,0	Metoda pełna
Relpol Altera Sp. z o.o. w Kijowie	305	305	51,0	Wyłączona
Relpol France w Paryżu	0	0	51,0	Wyłączona,
DP Relpol Altera Sp. z o.o. w Czerniachowie	446	446	100,0	Metoda pełna
Relpol Elektronik Sp. z o.o. Mirostowice Dln.	50	50	100,0	Metoda pełna
Wyłączenia konsolidacyjne	-505	-505		
Suma	376	376		

Spółka Relpol France na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2014 r. znajdowała się w stanie likwidacji a wartość jej udziałów w bilansie wynosiła 0 zł. Proces likwidacji prowadzony jest według prawa francuskiego i trwa dłużej niż zarząd jednostki dominującej się tego spodziewał. Natomiast w dniu 31.03.2014 r. spółka Relpol Baltija została wykreślona z Litewskiego Rejestru Przedsiębiorstw.

Udziały spółek DP Relpol Altera, Relpol Elektronik i Relpol Eltim, w związku z ich konsolidacją są przedmiotem wyłączeń konsolidacyjnych.

Relpol S.A. nie posiada akcji własnych. Spółki powiązane nie posiadają akcji spółki matki. Grupa kapitałowa nie prowadziła innych inwestycji kapitałowych, które nie zostałyby opisane w sprawozdaniu finansowym. Nie prowadziła również inwestycji w nieruchomości.

Poza wymienionymi powyżej spółkami, Relpol S.A. nie posiada żadnych oddziałów (zakładów)

posiadających osobowość prawną lub samodzielnie prowadzących sprawozdawczość. Relpol posiada jedynie zlokalizowany w Zielonej Górze, jeden wydział produkcyjny, stanowiący część majątku spółki, zajmujący się produkcją i serwisem bramek dozymetrycznych oraz cyfrowych systemów zabezpieczeń, automatyki, pomiarów, sterowania, rejestracji i komunikacji CZIP.

11 Informacje o transakcjach zawartych z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe.

W okresie od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 Relpol S.A. i jednostki zależne nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi, które miałyby charakter transakcji innych niż typowe i rutynowe zawierane na warunkach rynkowych.

12 Informacje o zaciągniętych kredytach i umowach pożyczek

Informację o zaciągniętych kredytach i pożyczkach podano w nocy 21 do sprawozdania finansowego. Natomiast informacja o zabezpieczeniach kredytów bankowych znajduje się powyżej w punkcie 8 sprawozdania zarządu z działalności grupy kapitałowej.

13 Informacje o udzielonych pożyczkach, gwarancjach i poręczeniach

Informacja o udzielonych kredytach, pożyczkach i gwarancjach opisana została w punkcie 13 sprawozdania finansowego.

14 Emisja papierów wartościowych

W 2015 r. spółka nie przeprowadzała emisji akcji.

15 Różnice pomiędzy wynikami finansowym wykazanymi w raporcie a wcześniej publikowanymi prognozami

Emitent nie publikował prognoz dla Grupy Kapitałowej.

16 Zarządzanie zasobami finansowymi

Lp.	Treść	Sposób liczenia	Rok	
			2015	2014
1	Płynność bieżąca	Aktywa bieżące/ zobowiązania krótkoterminowe	3,31	2,98
2	Płynność szybka	(Aktywa bieżące – zapasy)/ zobowiązania krótkoterminowe	1,79	1,68

Wskaźniki płynności nieznacznie wzrosły w porównaniu do roku 2014 ale ciągle są na bezpiecznych poziomach. Grupa kapitałowa nie ma problemów z realizacją zobowiązań.

➤ **Finansowanie**

Lp.	Treść	Definicja	Rok	
			2015	2014
1	Wsk. udziału kapitału własnego w finansowaniu majątku	(kapitał własny / pasywa) *100%	76,2%	73,3%
2	Wsk. finansowania długoterminowego	((kapitał własny+ zob. długoterminowe + rezerwy długot.) / aktywa) *100%	83,3%	81,1%
3	Wsk. pokrycia majątku trwałego kapitałem długoterminowym	(kapitał własny + zobowiązania długoterminowe / aktywa trwałe) * 100*	186,8%	182%

Struktura finansowania nie uległa większym zmianom.

Udział kapitału własnego i długoterminowego w finansowaniu majątku, znajduje się na wysokim poziomie.

➤ **Gotówka**

Stan środków pieniężnych na koniec 2015 roku wyniósł 5.721 tys. zł i wzrósł on w stosunku do roku 2014 o 446 tys. zł, tj. o 8,5%.

Struktura środków pieniężnych	w tys. zł	
	31.12.2015r. (rok bieżący)	31.12.2014r. (rok ubiegły)
Środki pieniężne w kasie	39	36
Środki pieniężne na rachunkach bieżących	3 784	2 474
Lokaty	1 898	2 765
Razem środki pieniężne w r-ku przepływów pieniężnych	5 721	5 276

Zarząd jednostki dominującej nie przewiduje zagrożeń w zakresie zdolności do wywiązywania się grupy kapitałowej z zaciągniętych zobowiązań. Wszystkie ewentualne ryzyka dla działalności grupy, które zarząd zidentyfikował opisane zostały w punkcie 6 Sprawozdania zarządu.

W 2015 roku grupa kapitałowa uzyskała dodatnie przepływy pieniężne netto w wysokości 393 tys. zł. W 2014 roku suma przepływów pieniężnych była również dodatnia i wyniosła 792 tys. zł.

Struktura rachunku przepływów pieniężnych	w tys. zł	
	31.12.2015r. (rok bieżący)	31.12.2014r. (rok ubiegły)
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	12 527	8 824
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-5 296	-3 822
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-6 839	-4 210
D. Przepływy pieniężne netto razem A+B+C	392	792

Dodatnie przepływy pieniężne na działalności operacyjnej w 2015 roku przewyższyły kwotę ujemnych

przepływów na działalności inwestycyjnej i działalności finansowej. Ujemne przepływy na tych działalnościach spowodowane były prowadzonymi inwestycjami, wydatkami na nabycie środków trwałych oraz wypłaconą dywidendą.

17 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków

Inwestycje prowadzone są w ramach posiadanych środków własnych i kredytów bankowych.

18 Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy

Wszystkie inne istotne zdarzenia zostały opisane w sprawozdaniu zarządu lub w informacji dodatkowej.

19 Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników, istotnych dla rozwoju grupy kapitałowej oraz opis perspektyw rozwoju działalności, co najmniej kolejnego kwartału.

Największy wpływ na osiągnięte przez grupę kapitałową wyniki finansowe, co najmniej w perspektywie w perspektywie kolejnego kwartału będą miały czynniki makroekonomiczne oraz czynniki wewnętrzne.

Wśród czynników zewnętrznych możemy wyróżnić:

- wysokość i wahania kursu walut,
- tempo wzrostu gospodarczego w kraju i na świecie,
- poziom nakładów na inwestycje w kraju i zagranicą,
- rozwój odnawialnych źródeł energii,
- wzrost zapotrzebowania na systemy ochrony radiologicznej,
- ceny na rynku surowców (miedź, srebro, ropa),
- sytuacja polityczna na Ukrainie.

Wśród czynników wewnętrznych zależnych od grupy podstawowe znaczenie ma:

- dostosowanie poziomu kosztów do aktualnej koniunktury na rynku,
- zakończenie inwestycji w zwiększenie mocy produkcyjnych,
- zwiększenie udziałów rynkowych w oparciu o obecną ofertę produktową,
- poprawa rentowności wyrobów,
- rozszerzenie i uzupełnienie oferty przez rozwój własny przekładników elektromagnetycznych,
- racjonalizacja oferty towarów handlowych,
- finalizacja zmian w strukturze grupy kapitałowej,
- realizacja zaplanowanej sprzedaży,
- promocja i pozyskanie kontrahentów na przekładnik do inwerterów solarnych,
- montaż systemów ochrony radiologicznej polskich granic i lotnisk,
- promocja i pozyskanie klientów na nowej generacji system cyfrowych zabezpieczeń i pomiarów CZIP-Pro.

20 Zmiana podstawowych zasad zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i grupą kapitałową

W 2015 roku nie wystąpiły żadne inne, nie opisane w sprawozdaniu zmiany dotyczące zasad zarządzania spółką i grupą kapitałową.

21 Umowy zawarte pomiędzy emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny

Jednostka dominująca ma zawartą umowę o pracę z aktualnym Prezesem i Wiceprezesem Zarządu, która przewiduje 3-miesięczny okres wypowiedzenia, niezależnie od podstawy wypowiedzenia umowy. Ponadto w umowie o pracę widnieje zapis: "Pracownik zobowiązuje się do powstrzymywania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec Spółki w trakcie trwania stosunku pracy oraz po jego ustaniu, na zasadach określonych w odrębnej umowie". Na dzień dzisiejszy umowa taka nie została sporządzona.

22 Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych, wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych władzom podmiotu dominującego

Dane o wynagrodzeniach podano w punkcie 31 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2015 r.

23 Stan posiadania akcji przez Zarząd i Radę Nadzorczą

Dane na dzień podpisania sprawozdania.

	Ilość w sztukach	% głosów	wartość nom. w zł
Zarząd Relpol S.A.:	0 akcji		0 zł
Rada Nadzorcza Relpol S.A.:			
Ambroziak Adam	3.171.000 akcji	33,00%	15.855.000 zł
Osiński Piotr	608.943 akcje	6,34%	3.044.715 zł
Mania Rafał (pośrednio przez Altus TFI)*	1.442.591 akcji	15,01%	7.212.955 zł

* jako Członek Rady Nadzorczej Altus TFI S.A.

24 Akcjonariusze posiadający bezpośrednio i pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy

Relpol S.A. wyemitował 9.609.193 akcje i wszystkie zostały dopuszczone do obrotu giełdowego i są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji (w szt.)	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	Wartość nominalna posiadanych akcji (w tys. zł)	Udział w kapitale zakładowym	Zmiana w stosunku do sprawozdania za IV kw. 2014 (26.02.2015)
Ambroziak Adam	3 171 000	3 171 000	33,00%	15 855	33,00%	0
Altus TFI S.A.	1 442 591	1 442 591	15,01%	7 213	15,01%	0
Osiński Piotr	608 943	608 943	6,34%	3 045	6,34%	0
BPH TFI S.A.	959 772	959 772	9,99%	4 799	9,99%	0

Grupa kapitałowa nie posiada udziałów ani akcji własnych.

25 Informacje o znanych emitentowi umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

Emitentowi nie są znane takie umowy.

26 Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego

Rada Nadzorcza spółki w dniu 15 maja 2015 r. podjęła uchwałę o wyborze audytora do przeglądu półrocznego i badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki za rok 2015.

	Rok 2015	Rok 2014
Firma audytująca	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w Warszawie	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w Warszawie
Data wyboru audytora przez Radę Nadzorczą	14.05.2015	15.05.2014
Przedmiot umowy	Przegląd półrocznych i badanie rocznych sprawozdań finansowych za rok 2015 wg MSR/MSSF.	Przegląd półrocznych i badanie rocznych sprawozdań finansowych za rok 2014 wg MSR/MSSF.
Wynagrodzenie netto wg umowy	48.500 zł netto + koszty delegacji	48.500 zł netto + koszty delegacji
Poniesione koszty w danym roku wg faktur	79.290 zł netto, w tym 10.000 zł usługi dodatkowe	31.680 zł netto

27 Inne ważniejsze wydarzenia po dniu bilansowym.

Wszystkie pozostałe istotne zdarzenia zostały ujęte w tym sprawozdaniu finansowym.

28 Wskazanie istotnych postępowań toczących się przed sądem organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Nie toczą się żadne istotne postępowania sądowe, arbitrażowe ani administracyjne.

Podpisy członków Zarządu:

Tomasz Grabczan
Wiceprezes Zarządu

Rafał Gulka
Prezes Zarządu